

Återrapportering från Kulturarvsnoden för 2017

Nodens verksamhet under året

Forskningsledare har under året varit Joakim Andersson, Carina Johansson, Mattias Legnér och Gunilla Runesson. Elene Negussie deltar som Region Gotlands representant. Mattias Legnér har varit projektledare.

Under året har noden arrangerat eller varit medarrangörer till elva aktiviteter i form av föreläsningar, workshops, exkursioner och seminarier. Två aktiviteter har löpt över fler dagar och sammarrangerats med andra partners. Under två dagar i maj diskuterades frågor gällande kryssningsturism, hållbarhet och världsarv under ett seminarium arrangerat tillsammans med Världsarvskontoret på Region Gotland och Hållbara Besök vid Campus Gotland. I juni arrangerades LiviHeri workshop som genomfördes inom Interreg Central Baltic project Living with Cultural Heritage (LiviHeri) som visar på vikten av att bevara levande världsarvsstäder samt värnandet om städers kulturhistoriska särprägel och karaktär. Under seminariets tre dagar ingick föreläsningar, diskussioner och praktiska moment. Det hela arrangerades tillsammans med Världsarvskontoret Region Gotland, Länsstyrelsen på Gotland, Riksantikvarieämbetet och Nätverk för Byggnadsvård på Gotland. Förutom dessa evenemang har fyra föreläsningar hållit av internationella gäster, två har arrangerats av lärare vid Uppsala Universitet, textseminariet ordnades av en doktorand från Umeå Universitet och en föreläsning arrangerades av en aktör från den privata sektorn (Gunhild Eriksdotter, arkeolog).

Under hösten 2017 startades en ny internationell masterutbildning i kulturvård på Campus Gotland, Cultural Heritage and Sustainable Development, och ett tiotal studenter, båda svenska och internationella, började första året. För dessa och de masterstudenter i arkeologi som finns vid campus anordnades två exkursioner. Först gjordes en busstur på Gotland där museer, kyrkor och arkeologiska lämningar besöktes och diskuterades utifrån frågor om vad som är kulturarv och vilka värden som finns kopplade till platserna. Senare, i november, deltog ca 30 masterstudenter och lärare på en tvådagars exkursion till Skokloster Slott och Uppsala. I Uppsala besöktes Museum Gustavianums utställningar och magasin, arkeologen John Ljungkvist berättade om visualisering och tillgängliggörande av kulturarv utifrån sitt arbete med appen Visir Uplandia som tar avstamp i den historiska utvecklingen av området runt Uppsala Domkyrka. I Uppsala anordnades även en middag med studenter och lärare till vilken bl a prefekter och andra nodledare inbjöds.

Under året har även arbetet med en engelskspråkig antologi påbörjats. Forskare dels vid de institutioner som medverkar i noden, dels med inbjudna forskare, bidrar med kapitel till antologin som ska summera och diskutera aktuell forskning om kulturarv vid Uppsala universitet, och särskilt vid Campus Gotland. Joakim Andersson och Gunilla Runesson är redaktörer. Tretton olika bidrag ska ingå förutom ett inledningskapitel som ska ge en översikt över den internationella kulturarvsforskningens tillstånd. Vi har vinnlagt oss om att både forskare, doktorander och masterstudenter ska medverka, och att det bland de medverkande ska finnas både svenska och utländska. Medförfattare är (utan ordning): Carina Johansson, Mattias Legnér, Simona Bravaglieri, Martina Juranovic Tonejc, Malin Stengård, Helene Martinsson Wallin, Anna Karlström, Yuia Wang, Mikael Hammelev Jörgensen, Johanna Nyman, Michael Scholz, Elene Negussie, Jeremy Hardy, Carl-Gösta Ojala, Gunilla Runesson, Lennart Runesson.

Följande aktiviteter har genomförts under 2017:

- 19/1 Anna Karlström- Changing Cultural Heritage
Yuja Wang- Cultural Heritage from a Contemporary Perspective
- 24/1 Gunhild Eriksdotter- Byggnadsarkeologins betydelser: Människorna, byggnader, sammanhang
- 16/2 Presentation av idéer till examensarbeten av studenter på avancerad nivå i arkeologi och kulturvård.
- 22/2 Sergiu Musteata- Archaeological Heritage Resource Management in the Republic of Moldow
- 16/3 Eeva-Kristina Harlin och Carl-Gösta Ojala- Colonial Collecting in Sápmi: Histories of Collecting, Revitalization and Repatriation.
- 2-3/5 Seminarium och paneldiskussion om kryssningsturism, hållbarhet och världsarv:
2/5 Svein Larsen- Behöver vi kryssningsturism?
Katia Basili-Management of the World Heritage property ‘Venice and its Lagoon’ New challenges and strategies for sustainable tourism. Paneldiskussion öppen för allmänheten.
- 3/5 Round table diskussion med inbjudna representanter på temat Hur uppnår vi en hållbar besöksstrategi för världsarvet Hansestaden Visby och Gotland.
- 24/5 Helena Wangefeldt Ström- Förtrollat kulturarv- Avförtrollad Helighet. Kulturarvfiering av religion som tämjande och kontroll. (Textseminarium)
- 7-9/6 Byggnadstradition, innovation och hållbarhet LiviHeri Workshop- Seminarium arrangerat inom Interreg Central Baltic projektet Living with Cultural Heritage.
- 5/9 Amanda Laurel Webb- An American Perspective on Energy Performance of Historic Buildings.
- 21/9 Exkursion på Gotland med masterstudenter och lärare i kulturvård och arkeologi.
- 27-28/11 Exkursion till Skokloster slott och Uppsala med masterstudenter i kulturvård, arkeologi och etnologi.

Kommentar om eventuella förändringar av verksamhetsplanen för det gångna året
Vi har i stort sett kunna följa den verksamhetsplan som skissades i ansökan. Noden har dock inte ägnat sig åt handledning av masterstudenter. I stället har vi försökt inkludera studenterna mer genom att göra två resor med dem.